

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2022/068 van 19 juli 2022

over

tekst	ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 en het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft toewijzingen aan het Energiefonds, wijzigingen betreffende flexibiliteit en energiedelen, de uitbouw van het energiedataplatform en de herziening van de administratieve geldboetes aangaande installatie-eisen
roepnaam	(decreet wijzigingen energie)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 8 juli 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 8 juli 2022, ontvangen door de VTC op 9 juli 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 19 juli 2022 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 19 juli 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Energie (hierna “de adviesvrager”) verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een ontwerp van decreet *tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 en het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft toewijzingen aan het Energiefonds, wijzigingen betreffende flexibiliteit en energiedelen, de uitbouw van het energiedataplatform en de herziening van de administratieve geldboetes aangaande installatie-eisen* (hierna “het Ontwerp”), met betrekking tot de artikelen 12, 29, 30 en 32.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp voorziet in verschillende wijzigingen van het Energiedecreet. Er worden definities ingevoerd van “tussenpersonen bij de levering van thermische energie” en “eindgebruikers van thermische energie”. Doorheen het Energiedecreet worden de bepalingen aangepast aan deze nieuwe actoren, zoals de taken van de VREG. Aan de netbeheerder wordt een nieuwe forfaitaire vergoedingsplicht opgelegd in geval van laattijdige plaatsing van een digitale meter bij een netgebruiker die expliciet om die plaatsing heeft verzocht. Het toepassingsgebied van (niet-) gereserveerde technische flexibiliteit wordt uitgebreid en verduidelijkt.
4. Het Ontwerp voorziet verder in een aantal bijkomende wijzigingen ten aanzien van leveranciers in moeilijkheden, zoals de verwittiging van de VREG bij opstart van een faillissementsprocedure of aanvraag van een gerechtelijke reorganisatieprocedure. De bandingfactoren van projecten met brandstofkosten zullen jaarlijks worden geactualiseerd. Er wordt ook een daling voorgesteld van de quota groenestroomcertificaten en een stijging van de quota warmte-krachtcertificaten.
5. Er wordt een decretale basis gelegd voor de verwerking van persoonsgegevens bij tegemoetkomingen en voor gegevensuitwisseling over de verbouwen. Inzake EPB wordt in een uitzonderingsgrond voorzien voor renovatieprojecten met een gefaseerde vergunning zodat de decretale indientermijn van vijf jaar voor elke EPB-eenheid van die vergunning wordt gerekend per fase waaronder zij valt en waaronder de werken aan die EPB-eenheid het eerst werden gestart. Er worden bijkomende voorwaarden vastgelegd voor een rechtsgeldige overdracht van de aangifteplicht door een niet-promotor-bouwheer en het toepassingsgebied van de overdracht van de aangifteplicht wordt uitgebreid.
6. De handhavingsmogelijkheden van de VREG worden uitgebreid, evenals die van het VEKA inzake certificaatdossiers. Verder wordt voorgesteld om bepaalde EPC-boetes te verhogen. Tot slot wordt met het Ontwerp in het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 ingeschreven dat de inkomsten van het Vlaams Klimaatfonds mogen aangewend worden voor de uitvoering van het Vlaamse flankerend beleid voor de implementatie van het terugdringen van bijkomende ruimte-inname voor wonen en werken. Ook wordt in het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het Energiedecreet de overgangsbepaling voor de vrijstelling van elektriciteitsopslagfaciliteiten aangepast aan de nieuwe decretale deadline voor quotumverplichtingen.

7. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens :

“Art. 12.

Artikel 4.1.26/2 van hetzelfde decreet¹, ingevoegd bij het decreet van 24 februari 2017, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.26/2. Met behoud van de toepassing van andersluidende bepalingen van dit decreet kunnen de netbeheerders om de taken en verplichtingen uit te voeren die hun bij of krachtens dit decreet worden opgelegd voor de unieke identificatie van netgebruikers het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het BIS-nummer bij het Rijksregister en de leveranciers opvragen en gebruiken. Om de taken en verplichtingen, vermeld in het eerste lid, uit te voeren, hebben de netbeheerders via het kadaster en de bewaarder der hypotheeken, elk voor hun ambtsgebied, ook toegang tot de gegevens over de eigendom en het gebruik van de gebouwen en terreinen die beschikken over een toegangspunt. Voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste en tweede lid, is de netbeheerder de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming. Met behoud van de toepassing van andersluidende bepalingen die vastgesteld zijn bij of krachtens dit decreet, geldt voor de verwerking van de voormelde persoonsgegevens een bewaartermijn die duurt tot vijf jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten, en in elk geval een bewaartermijn van maximaal tien jaar.”

“Art. 14.

Aan artikel 4.3.3 van hetzelfde decreet², ingevoegd bij het decreet van 16 november 2018 en gewijzigd bij de decreten van 30 oktober 2020, 28 oktober 2021 en 28 januari 2022, worden een tweede tot en met vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het Openbaar Ministerie brengt de VREG op de hoogte van elke dagvaarding die het uitbrengt tot faillietverklaring of in het kader van boek XX, titel V, van het Wetboek van economisch recht, met betrekking tot een elektriciteits- of aardgasleverancier die in het Vlaamse Gewest actief is. De griffier van de ondernemingsrechtbank brengt de VREG zo snel mogelijk en uiterlijk binnen vierentwintig uur op de hoogte van: 1° elke aangifte tot faillietverklaring en elke indiening van een verzoekschrift tot aanvraag van de opening van een procedure van gerechtelijke reorganisatie door een leverancier, als vermeld in het tweede lid; 2° elke dagvaarding tot faillietverklaring met betrekking tot een leverancier als vermeld in het tweede lid, die is uitgebracht door een andere partij dan het Openbaar Ministerie; 3° elke beslissing tot faillietverklaring die de rechtbank neemt met betrekking tot een leverancier als vermeld in het tweede lid; 4° elke beslissing die de voorzitter van de rechtbank neemt met betrekking tot een leverancier als vermeld in het tweede lid, in het kader van artikel XX.30 en XX.32 van het Wetboek van economisch recht; 5° elke beslissing die de rechtbank neemt op verslag van de gedelegeerd rechter of op verzoek of dagvaarding van het Openbaar Ministerie of van elke belanghebbende met betrekking tot een leverancier als vermeld in het tweede lid, in het kader van artikel XX.31 en boek XX, titel V, van het Wetboek van economisch recht. Het tweede en derde lid laten de verplichtingen van de leverancier, vermeld in het tweede lid, over de informatieverstrekking aan het publiek onverlet.”

“Art. 29.

Aan titel VIII van hetzelfde decreet³, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 november 2021, wordt een hoofdstuk VIII toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk VIII. Verwerking van persoonsgegevens van natuurlijke personen bij tegemoetkomingen.”

¹ Energiedecreet

² Energiedecreet

³ Energiedecreet

“Art. 30.

In hetzelfde decreet⁴, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 maart 2022, wordt in hoofdstuk VIII, toegevoegd bij artikel 29, een artikel 8.8.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8.8.1. De Vlaamse Regering kan voor de toekenning van tegemoetkomingen als vermeld in deze titel⁵, persoonsgegevens van natuurlijke personen opvragen die verband houden met de voorwaarden die de Vlaamse Regering krachtens dit decreet vaststelt en die noodzakelijk zijn om de tegemoetkoming toe te kennen aan de aanvrager.

De Vlaamse Regering kan de medewerking van de diensten van de Vlaamse overheid, van de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij of van de energiehuizen opleggen voor taken krachtens dit decreet voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid.

De dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, gebruikt het uniek loket, vermeld in artikel 12.6.1, tenzij het anders bepaald is door de Vlaamse Regering. De persoonsgegevens worden verwerkt conform artikel 12.4.1 en 12.6.1.”

“Art. 32.

Artikel 9.1.4 van hetzelfde decreet⁶, hersteld bij het decreet van 2 april 2021 en gewijzigd bij het decreet van 6 mei 2022, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 9.1.4. §1. In het kader van de uitvoering van hun taak, vermeld in artikel 9.1.1, 1°, van dit decreet, kunnen de energiehuizen de volgende persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens opvragen en verwerken:

1° de volgende gegevens over de kredietnemer:

- a) het huidige adres en de vorige adressen en de contactgegevens;*
- b) de gezinssamenstelling, de personen ten laste en de personen die samenwonen met de kredietnemer;*
- c) de handicap van de persoon van de kredietnemer, of van de personen die samenwonen met de kredietnemer;*
- d) de burgerlijke staat;*

2° de volgende gegevens over het inkomen van de kredietnemer, of het inkomen van de personen met wie de kredietnemer samenwoont:

- a) het gezamenlijk belastbaar inkomen;*
- b) het afzonderlijk belastbaar inkomen;*
- c) het leefloon;*
- d) de inkomensvervangende tegemoetkoming voor personen met een handicap;*
- e) de beroepsinkomsten die van belasting vrijgesteld zijn, uit het buitenland of verworven bij een Europese of internationale instelling;*

⁴ Energiedecreet

⁵ Tegemoetkomingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik, het rationeel energiebeheer, het gebruik van hernieuwbare energiebronnen.

⁶ Energiedecreet

3° de zakelijke rechten waarvan de kredietnemer houder is;

4° de volgende gegevens over het gebouw waarvoor de kredietnemer een lening aanvraagt:

a) de aard;

b) de ligging;

c) de ouderdom;

d) de eigendom of zakelijke rechten die erop zijn gevestigd;

5° de gegevens over de uitgevoerde werken waarvoor de kredietnemer een lening aanvraagt, met inbegrip van de facturen;

6° de gegevens over de toekenning van een rentesubsidie, vermeld in artikel 8.2.3, §1, van dit decreet;

7° alle andere gegevens dan de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met 6°, die verband houden met de leningsvoorwaarden die de Vlaamse Regering krachtens dit decreet of krachtens de Vlaamse Codex Wonen van 2021 vaststelt en die noodzakelijk zijn om de lening toe te kennen.

De Vlaamse Regering bepaalt voor welk type lening welke persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens opgevraagd en verwerkt kunnen worden. Om na te gaan of de kredietnemer recht heeft op de lening, kan het energiehuis, conform artikel 6, lid 1, c), en artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming, beroep doen op de bevoegde diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën, op het Rijksregister, op de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap, op de lokale besturen en op het toegangsregister om digitaal toegang te krijgen tot de noodzakelijke gegevens, conform de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze, in voorkomend geval, op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd. Voor de unieke identificatie van de betrokkene kan het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het vreemdelingennummer opgevraagd en verwerkt worden. De vastgestelde handicap van de kredietnemer, of zijn inwonende gezinsleden wordt opgevraagd en verwerkt conform artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. De gegevens over een handicap worden opgevraagd en verwerkt om het aantal personen ten laste te bepalen. Alleen het statuut van de persoon kan worden opgevraagd en verwerkt. Voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de toekenning van een lening zijn de energiehuizen de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming. De Vlaamse Regering bepaalt voor de verwerking van persoonsgegevens een bewaartermijn. De voormelde termijn is niet langer dan noodzakelijk is voor de toepassing van de regels die bij of krachtens dit artikel en artikel 8.2.2 zijn vastgesteld, of voor de toepassing van artikel 13.4.13, en is niet langer dan dertig jaar.

§2. In het kader van de uitvoering van hun taak, vermeld in artikel 9.1.1, 1°, bezorgen de energiehuizen de volgende categorieën van persoonsgegevens aan het VEKA:

1° de identificatiegegevens van de kredietnemers;

2° de identificatiegegevens en het type van het gebouw of de gebouweenheid;

3° de voorwaarden en kenmerken van de energielening;

4° de energiegegevens van het gebouw;

5° het certificaatnummer van het energieprestatiecertificaat;

6° de datum van de authentieke akte van verwerving, de datum van de aangifte van nalatenschap of, bij gebrek daaraan, de datum van het aanslagbiljet van de erfbelasting dat de Vlaamse Belastingdienst heeft opgemaakt.

De Vlaamse Regering bepaalt voor welk type lening die persoonsgegevens aan het VEKA moeten worden bezorgd. Voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het beheer van leningen is het VEKA de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming. De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten bepalen voor de gegevensuitwisseling tussen de energiehuisen en het VEKA.

§3. In het kader van de uitvoering van hun taak, vermeld in artikel 9.1.1, 1°, kunnen de energiehuisen de volgende categorieën van persoonsgegevens aan Wonen-Vlaanderen bezorgen:

1° de identificatiegegevens van de kredietnemers;

2° de identificatiegegevens en het type van het gebouw of de gebouweenheid;

3° de voorwaarden en kenmerken van de toegekende lening.

De Vlaamse Regering kan bepalen voor welk type lening die persoonsgegevens aan Wonen-Vlaanderen moeten worden bezorgd.

Voor de verdere verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, is Wonen-Vlaanderen de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming. De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten bepalen voor de gegevensuitwisseling tussen de energiehuisen en Wonen-Vlaanderen.”.”

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:

- netgebruikers;
- eisers in faillissement en gefailleerden, voor zover dit natuurlijke personen betreft;
- aanvragers van een tegemoetkoming in verband met rationeel energiegebruik, energiebeheer of hernieuwbare energiebronnen;
- kredietnemers en degenen die met hen samenwonen;

en dat het minstens de volgende gegevens lijkt te betreffen:

- identificatie- en contactgegevens;
- eigendomsgegevens;
- financiële gegevens;
- familiale gegevens;
- gezondheidsgegevens.

9. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

10. Het Ontwerp brengt wijzigingen aan de volgende decreten aan :
- het Energiedecreet van 8 mei 2009;
 - het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012;
 - het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de toewijzingen aan het Energiefonds, wijzigingen betreffende flexibiliteit en energiedelen, de uitbouw van het energiedataplatform en de herziening van de administratieve geldboetes aangaande installatie-eisen.
11. De bepalingen van het Ontwerp die verband houden met de verwerking van persoonsgegevens brengen echter enkel wijzigingen aan het Energiedecreet aan.
12. Volgende bepalingen van het Energiedecreet zijn relevant voor wat de verwerking van persoonsgegevens betreft in casu :

“Artikel 8.2.3.

§ 1. De Vlaamse Regering kan een steunprogramma opstellen ter ondersteuning van de energetische renovatie van niet-energiezuinige woningen of wooneenheden met tegemoetkomingen ten voordele van nieuwe eigenaars van die woningen of wooneenheden.

Deze tegemoetkoming kan de vorm aannemen van een rentesubsidie.

De Vlaamse Regering kan de procedure voor aanvraag en toekenning bepalen.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt de minimale voorwaarden waartegen de rentesubsidie wordt toegekend. Tussen de Vlaamse Regering en de kredietgevers wordt een samenwerkingsprotocol gesloten.

§ 3. In het kader van de steunprogramma's, vermeld in paragraaf 1, worden de volgende categorieën van persoonsgegevens door de kredietgevers verwerkt en aan het VEKA bezorgd:

1° de identificatiegegevens van de kredietnemers;

2° de identificatiegegevens en het type van het gebouw of de gebouweenheid;

3° de voorwaarden en kenmerken van de leningen;

4° het rekeningnummer van de kredietnemer;

5° de energiegegevens van het gebouw;

6° het certificaatnummer van het energieprestatiecertificaat;

7° de datum van de authentieke akte van verwerving of, bij gebrek daaraan, de datum van de authentieke kredietakte, de onderhandse kredietovereenkomst of de eerste opname van het hoofdkrediet.

Voor de unieke identificatie van de betrokken persoon of personen kan het rijksregisternummer, het BIS-nummer of het vreemdelingsnummer opgevraagd en verwerkt worden.

Voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het toekennen van de steunprogramma's, vermeld in paragraaf 1, zijn de kredietgevers de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

Voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het beheer van de steunprogramma's, vermeld in paragraaf 1, is het VEKA de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten bepalen met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen de kredietgevers en het VEKA.

De Vlaamse Regering bepaalt voor de verwerking van persoonsgegevens een bewaartermijn. Deze termijn is niet langer dan noodzakelijk voor de toepassing van de door of krachtens dit artikel vastgestelde regels of voor de toepassing van artikel 13.4.13, en is niet langer dan dertig jaar.

HOOFDSTUK VI. Uniek loket voor de aanvraag, behandeling, verwerking en uitbetaling van gebouwpremies of premies voor energieopwekkingsinstallaties

Artikel 12.6.1.

§ 1. De Vlaamse Regering creëert een uniek loket om de aanvraag, de behandeling, de verwerking en de uitbetaling van aanvragen voor premies die door of krachtens dit decreet door de Vlaamse Regering worden ingesteld op het vlak van werkzaamheden aan gebouwen of voor energieopwekkingsinstallaties, te faciliteren.

§ 2. De diensten van de Vlaamse overheid die de Vlaamse Regering aanwijst, worden belast met de behandeling van premieaanvragen in het kader van het unieke loket, vermeld in het paragraaf 1. De Vlaamse Regering bepaalt welke premies onder dat unieke loket vallen.

In het kader van het unieke loket, vermeld in paragraaf 1, kan de Vlaamse Regering de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij bepaalde taken toekennen die verband houden met de behandeling en de verwerking van premieaanvragen en die verband houden met de uitbetaling van premies voor werkzaamheden aan gebouwen of voor energieopwekkingsinstallaties. De Vlaamse Regering bepaalt voor welke type premies dat van toepassing is en wijst de diensten van de Vlaamse overheid of de energiehuizen aan die daarbij worden betrokken. De distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij kan voor zijn taken in het kader van het unieke loket een vergoeding krijgen die de Vlaamse Regering bepaalt.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten vastleggen voor de gegevensuitwisseling tussen de diensten van de Vlaamse overheid, vermeld in het eerste lid, en de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij, vermeld in het tweede lid.

§ 3. In het kader van het unieke loket, vermeld in paragraaf 1, kunnen de volgende persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens opgevraagd en verwerkt worden:

1° de volgende gegevens over de premieaanvrager of de persoon namens wie de premie wordt aangevraagd:

- a) het huidige adres en de vorige adressen en de contactgegevens;*
- b) de gezinssamenstelling, de personen ten laste en de personen die samenwonen met de persoon namens wie de premie wordt aangevraagd;*
- c) de handicap van de persoon namens wie de premie wordt aangevraagd, of van de personen die samenwonen met de persoon namens wie de premie wordt aangevraagd;*
- d) de burgerlijke staat;*

2° de volgende gegevens over het inkomen van de persoon namens wie de premie wordt aangevraagd, of het inkomen van de personen met wie de persoon samenwoont namens wie de premie wordt aangevraagd, voor de premies waar een inkomensgrens van toepassing is:

- a) het gezamenlijk belastbaar inkomen;*
- b) het afzonderlijk belastbaar inkomen;*
- c) het leefloon;*
- d) de inkomensvervangende tegemoetkoming aan personen met een handicap;*
- e) de beroepsinkomsten die van belasting vrijgesteld zijn, uit het buitenland of verworven bij een Europese of internationale instelling;*

3° de zakelijke rechten waarvan de persoon namens wie de premie wordt aangevraagd, houder is;

4° de volgende gegevens over het gebouw of de energieopwekkingsinstallatie waarvoor een premie wordt aangevraagd:

- a) de aard;*
- b) de ligging;*

c) de ouderdom;

d) de eigendom of zakelijke rechten die erop zijn gevestigd;

5° de gegevens over de uitgevoerde werken waarvoor een premie wordt aangevraagd, met inbegrip van facturen;

6° alle andere gegevens dan de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met 5°, die verband houden met de premievoorwaarden die de Vlaamse Regering krachtens dit decreet of krachtens de Vlaamse Codex Wonen van 2021 vaststelt en die noodzakelijk zijn om de premie toe te kennen.

Om na te gaan of de persoon namens wie de premie wordt aangevraagd, recht heeft op de premie, doet de dienst die de Vlaamse Regering conform paragraaf 2, eerste lid, aanwijst, de distributienetbeheerder of de werkmaatschappij conform artikel 6, lid 1, c), en artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming, een beroep op de bevoegde diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën, op het Rijksregister, op de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op de lokale besturen en op het toegangsregister om digitaal toegang te krijgen tot de noodzakelijke gegevens conform de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze, in voorkomend geval, op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd.

De vastgestelde handicap van de persoon namens wie de premie wordt aangevraagd, of zijn inwonende gezinsleden wordt opgevraagd en verwerkt conform artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. De gegevens met betrekking tot een handicap worden opgevraagd en verwerkt om te bepalen of de aanvrager of de persoon namens wie de premie wordt aangevraagd in aanmerking komt voor een specifieke premieverhoging. Enkel het statuut van de persoon kan worden opgevraagd en verwerkt.

Voor de unieke identificatie van de betrokkene kan het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het vreemdelingennummer opgevraagd en verwerkt worden in het kader van de automatische verwerking van de gegevens, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Dienstenintegrator en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid staan mee in voor de organisatie en coördinatie van de gegevensstromen. Alleen de personeelsleden van de dienst die de Vlaamse Regering conform paragraaf 2, eerste lid, aanwijst, van de distributienetbeheerder of van de werkmaatschappij die belast zijn met de beoordeling van de aanvragen van een tegemoetkoming, kunnen de gegevens, vermeld in het eerste lid, opvragen en verwerken. De dienst die de Vlaamse Regering conform paragraaf 2 aanwijst, de distributienetbeheerder of de werkmaatschappij houdt een lijst van die personeelsleden ter beschikking en zorgt ervoor dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

Bij de verwerking van de persoonsgegevens van de betrokkenen worden passende technische en organisatorische maatregelen gehandhaafd zodat de verwerking voldoet aan de vereisten van de algemene verordening gegevensbescherming en de bescherming van de rechten van de betrokkenen wordt gewaarborgd. Daarbij worden de passende technische en organisatorische maatregelen genomen om een overeenkomstig het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen conform artikel 32 van de algemene verordening gegevensbescherming.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het gebruik en het beheer van het unieke loket worden de gepaste technische en organisatorische maatregelen tegen onbevoegde of onrechtmatige verwerking genomen en wordt op regelmatige basis de geschiktheid van die veiligheidsmaatregelen geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het gebruik en het beheer van het unieke loket is de dienst die de Vlaamse Regering, conform paragraaf 2, eerste lid, aanwijst, de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de taken die conform paragraaf 2, eerste lid, aan die dienst worden toegekend.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het gebruik en het beheer van het unieke loket is de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de taken die aan de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij conform paragraaf 2, tweede lid, worden toegekend.

§ 4. De verwerkte gegevens over de premieaanvragen worden bij het unieke loket tot vijftien jaar na de beslissing tot weigering of tot uitbetaling van de premie bewaard.

In afwijking van het eerste lid worden de gegevens bij de premies die maar één keer kunnen worden verkregen, of waarbij er meer dan vijftien jaar moet zijn verstreken tussen verschillende premieaanvragen, bewaard voor de tijd die noodzakelijk is om die subsidieregels te kunnen handhaven of toepassen.

§ 5. De Vlaamse Regering stelt de werkwijze vast die de diensten van de Vlaamse overheid die de Vlaamse Regering aanwijst, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, of de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij, vermeld in paragraaf 2, tweede lid, dient toe te passen om erop toe te zien dat de opgevraagde en verwerkte persoonsgegevens juist zijn en geactualiseerd worden.

§ 6. Dit artikel doet geen afbreuk aan de toepassing van de bepalingen van titel V, artikel 7.5.1 en 12.4.1, van dit decreet.”

13. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
14. De memorie maakt melding van artikel 6, lid 1, c), AVG als rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens, met name “voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust”. Voor artikel 32 expliciteert de memorie dit als volgt : “De verwerking is namelijk noodzakelijk om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen die op de energiehuisen als verwerkingsverantwoordelijke rust (artikel 6, c) AVG).”
15. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM⁷, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁸ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁹

⁷ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

⁸ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁹ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., "L'État-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

16. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG¹⁰, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn¹¹. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
17. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden voor die elementen.
18. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
19. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nu nog niet het geval is. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever¹².
20. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen.
21. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
22. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

¹⁰ "c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

¹¹ Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

¹² bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2.

3. Doelbinding

23. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
24. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:
- om klanten van leveranciers te kunnen identificeren, onder meer voor het toekennen van premies (artikel 12, 29 en 30);
 - om te verzekeren dat de VREG tijdig op de hoogte wordt gesteld van dagvaardingen en aanvragen tot faillietverklaring dan wel gerechtelijke reorganisatie van een houder van een leveringsvergunning, evenals de navolgende beslissingen van de ondernemingsrechtbank in die insolventieprocedures (artikel 14);
 - opdat de energiehuizen efficiënter en effectiever de toekenningsvoorwaarden voor de verbouwenning kunnen controleren (artikel 32).
25. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
26. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

27. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
28. Voor een aantal verwerkingen wijst het Ontwerp een verwerkingsverantwoordelijke aan :
- het is de Vlaamse Regering die de dienst aanwijst die instaat voor de verwerking van de persoonsgegevens. Afhankelijk van de door de Vlaamse Regering gemaakte keuze kan dit een dienst van de Vlaamse Overheid zijn of de distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij (artikel 29-30);
 - voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de toekenning van een lening zijn de energiehuizen de verwerkingsverantwoordelijke;
 - voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het beheer van leningen is het VEKA de verwerkingsverantwoordelijke;
 - voor de verdere verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid¹³, is Wonen-Vlaanderen de verwerkingsverantwoordelijke (artikel 32).
29. Art. 8.8.1. van het Energiedecreet wordt ingevoegd als volgt: *“De Vlaamse Regering kan voor de toekenning van tegemoetkomingen als vermeld in deze titel, persoonsgegevens van natuurlijke personen opvragen die verband houden met de voorwaarden die de Vlaamse Regering krachtens dit decreet vaststelt en die noodzakelijk zijn om de tegemoetkoming toe te kennen aan de aanvrager”*.

¹³ 1° de identificatiegegevens van de kredietnemers;

2° de identificatiegegevens en het type van het gebouw of de gebouweenheid;

3° de voorwaarden en kenmerken van de toegekende lening.

De formulering hiervan is vreemd, omdat de Regering zelf rechtstreeks gemachtigd wordt om persoonsgegevens op te vragen (en niet een specifieke administratie met een operationele taak). De VTC gaat ervan uit dat het niet de bedoeling is om de Vlaamse Regering zelf verwerkingsverantwoordelijke te maken.

Er is wel een machtiging aan de Regering verderop in het artikel, waarmee ze de medewerking van bepaalde diensten bij die taak kunnen opvorderen, maar geen machtiging om het operationele werk te delegeren aan een dienst of administratie.

De VTC vraagt om de formulering van deze bepaling te herbekijken.

30. Voor een aantal andere verwerkingen dient nog een verwerkingsverantwoordelijke aangeduid te worden, met name, voor artikel 12, vermoedelijk de netbeheerder en voor artikel 14, vermoedelijk de VREG.
31. Het is immers van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit wordt dus bij voorkeur in het decreet opgenomen.
32. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹⁴ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
33. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**¹⁵ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
34. De VTC verwijst in dit kader naar het punt :

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens over huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];
35. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht¹⁶.

¹⁴ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹⁵ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneam van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_web.pdf

¹⁶ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit."

5. Minimale gegevensverwerking

36. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
37. De categorieën betrokkenen zijn :
- netgebruikers;
 - eisers in faillissement en gefailleerden, voor zover dit natuurlijke personen betreft;
 - aanvragers van een tegemoetkoming in verband met rationeel energiegebruik, energiebeheer of hernieuwbare energiebronnen;
 - kredietnemers en degenen die daarmee samenwonen;
- en de categorieën gegevens zijn :
- identificatie- en contactgegevens, met ondernemingsnummer, rijksregisternummer, bisnummer, adres en vorige adressen;
 - eigendomsgegevens: eigendom of gebruik van gebouwen en terreinen, zakelijke rechten waarvan de kredietnemer houder is;
 - financiële gegevens: inkomen, leefloon, inkomensvervangende tegemoetkoming, vrijgestelde of buitenlandse beroepsinkomsten;
 - familiale gegevens: gezinssamenstelling, personen ten laste, personen die samenwonen met kredietnemer, burgerlijke staat;
 - gezondheidsgegevens: handicap.
38. Het is niet duidelijk waarom vorige adressen opgevraagd worden. Ook de memorie verduidelijkt dit niet. De VTC beveelt aan om dit te verduidelijken in het Ontwerp of minstens in de memorie.
39. Voor wat de aanvragers van een tegemoetkoming betreft, geven artikelen 29-30 delegatie aan de Vlaamse Regering terwijl de categorieën gegevens in de decreten bepaald dienen te worden. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever.¹⁷
40. Verder moet er rekening gehouden worden met de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹⁸.
41. Wat de ontvangers betreft, dit zijn: de netbeheerders (artikel 12), de VREG (artikel 14), de Vlaamse Regering en de dienst die ze aanwijst (artikelen 29-30), de energiehuisen (artikel 32).
42. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Met name zullen de energiehuisen bepaalde categorieën van persoonsgegevens kunnen doorgeven aan Wonen Vlaanderen en het VEKA en gegevens kunnen uitwisselen met lokale besturen. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
43. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
44. Voor wat de gegevensuitwisselingen betreft waarvan sprake in artikel 32 met de FOD financiën, het Rijksregister, de Kruispuntbank Sociale Zekerheid dient rekening gehouden te worden met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een

¹⁷ Bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B. 43.3 ev

¹⁸ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.

45. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting. Een adviesvraag over deze databank werd al aan de VTC voorgelegd (VTC/A/W/2021/43).
46. Krachtens artikel 5.1, e), AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
47. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt voor artikel 14 en 29-30. Voor artikel 32 wordt delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering, die een termijn kan bepalen niet langer dan noodzakelijk en maximum 30 jaar.
48. De memorie verduidelijkt in dat verband :

“De bewaartermijn, zoals opgenomen in dit artikel, heeft betrekking op de persoonsgegevens die in kader van verschillende leningen verwerkt kunnen worden (waaronder de energielening+ en de verbouwlening). Het is om die redenen dus ook niet mogelijk om de bewaartermijn van de gegevens te bepalen op decretaal niveau. Daarom wordt voorzien in een delegatie opdat de Vlaamse Regering een bewaartermijn bepaalt voor de verwerking van persoonsgegevens. Er wordt echter wel via dit ontwerp van decreet een kader opgenomen waarmee de Vlaamse Regering met betrekking tot haar bewaartermijnen rekening zal moeten houden. Deze termijn is niet langer dan noodzakelijk voor de toepassing van de door of krachtens artikel 8.2.3 vastgestelde regels of voor de toepassing van artikel 13.4.13, en is in totaal niet langer dan dertig jaar (rekening houdende met de opnametermijnen van de lening, de looptijd van de lening en/of de eventuele tijd nodig voor toepassing van de decretale bepalingen met betrekking tot sancties uit artikel 13.4.13 (specifiek voor de energielening+).”

Het is de VTC evenwel niet duidelijk, en ze kan dit ook niet afleiden uit de memorie, waarom deze termijn niet decretaal bepaald kan worden.

49. Wat artikel 12 betreft, wordt een termijn bepaald van 5 jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten en in elk geval maximum 10 jaar.

De termijn wordt evenwel niet verantwoord in het Ontwerp of de memorie zodat niet nagegaan kan worden of voldaan wordt aan de minimale gegevensverwerking.
50. Het moet immers voor de betrokkene duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
51. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens (duidelijker) criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

6. Juistheid

52. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
53. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen nemen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

54. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
55. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 54, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

56. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
57. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreffen een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
58. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
59. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen²⁰ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer²¹ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom²².
60. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover²³.

¹⁹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

²⁰ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

²¹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

²² *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

²³ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

III. BESLUIT

61. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de verwerkingsverantwoordelijken aanwijzen voor artikel 12 en 14 van het Ontwerp (luik 4);
- het nieuwe artikel 8.8.1. herbekijken (luik 4);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- verduidelijken waarom vroegere adressen van aanvragers opgevraagd worden in het Ontwerp of minstens in de memorie (luik 5);
- de categorieën gegevens van de aanvragen bepalen in het Ontwerp (luik 5);
- de bewaartermijnen bepalen of verantwoorden (luik 5);
- maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door:Hans Graux (Signature)
Getekend op:2022-08-18 21:28:10 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

